

... NÅR DU BLIVER STOPPET AF POLITIET

— DANSK LOV PÅ DANSK

Når man laver politisk aktivisme, kan det ske, at man bryder loven. I den forbindelse kan det være godt at vide, hvad politiet må. Formålet med dette hæfte er at give et lille overblik over de regler, der er gode at kende, når man laver politiske aktioner i Danmark. Loven bliver ikke altid fulgt af politiet, og der kan derfor opstå situationer, som ikke er beskrevet i dette hæfte.

FOTOGRAFERE OG FILME. Det er lovligt for private at fotografere og filme på offentlige pladser. Det gælder også hvis private vælger at filme politiet, både civile og uniformerede betjente. Det kan dog være ulovligt, hvis formå-

let er at forstyrre politiet i deres arbejde. Hvis politiet mener, at du forstyrrer deres arbejde, kan du få en bøde. Det kan være godt at dokumentere politiets arbejde f.eks. i forbindelse med visitationer, anholdelser, ransagninger eller lign., da det senere kan bruges som dokumentation i en klagesag. Men husk på, at alt hvad du dokumenterer lige såvel kan anvendes som et bevis mod dig og andre, hvis politiet får fat i det.

MASKERING. I forbindelse med demonstrationer eller offentlige møder kan det være ulovligt at besidde eller anvende genstande, der er egnede til at hindre identifikationen ved tildækning af ansigtet med f.eks. tørklæder eller ansigtsmaling.

VÅBEN. Det er ulovligt at være i besiddelse af våben i det offentlige rum. Våben er f.eks. peberspray og knive (undtagen lommeknive med blad under 7 cm). Også genstande der kan anvendes som våben, som f.eks. boldbat kan være ulovlige at besidde (og anvende).

DEMONSTRATION. Alle har ret til at forsamle sig i en demonstration – også uden forudgående tilladelse.

■ *Politiets mulighed for at gribe ind ved demonstrationer:* Hvis politiet mener, at du er til fare for betydelig forstyrrelse af den offentlige orden, kan politiet vælge at udstede et påbud om, at du

skal forlade stedet, lade dig visitere, konfiskere genstande du er i besiddelse af eller foretage en administrativ frihedsberøvelse af dig i op til 12 timer. Politiet skal altid anvende det mindst indgribende middel. Hvis du bliver administrativt frihedsberøvet, har du ret til at få lovligheden prøvet af en domstol. Du skal fremsætte anmodningen indenfor 4 uger.

■ *Ved opløsning af en demonstration:* Det er ulovligt at opholde sig i en demonstration, der er opløst af politiet. En demonstration er opløst, når politiet har tilkendegivet at demonstrationen er opløst; det er lige meget om du har hørt det eller ej.

IDENTIFIKATION. Hvis politiet stopper dig, har du kun pligt til: At oplyse politiet dit navn, din fødselsdato og din folkeregisteradresse. Intet andet! Politiet bruger oplysninger til at få fat i hele dit cpr nummer og derved fastslå din identitet. Hvis de er i tvivl om din identitet, eller om at du er den, du udgiver dig for at være, har de mulighed for at tage dig med på stationen med henblik på at fastslå din identitet.

■ *Hvis du er statsborger i et EU/EØS land:* Skal du kunne dokumentere dette ved forevisning af ID.

■ *Hvis du ikke er statsborger i et EU/EØS land:* Skal du fremvise pas samt kunne dokumentere, at du har ret til at opholde dig i Danmark. Du skal desuden

kunne redegøre for, hvor du bor samt at du har tilstrækkelige midler til at finansiere dit ophold i Danmark.

VISITATION. Politiet har ret til at kropsvisitere dig, hvis de har en "begrundet mistanke" om, at du er i besiddelse af noget ulovligt. Du har ret til at få oplyst begrundelsen for visitationen.

■ Politiet kan kropsvisitere dig uden mistanke, hvis du befinder dig i en visitationszone – men kun med henblik på at finde våben.

■ Du har som udgangspunkt ret til at blive visiteret af en betjent af samme køn. Politiet kan dog nægte dette, hvis de mener at "det ikke er muligt" at tilkalde en kollega af dit køn. En visitation skal altid foregå så skånsomt som muligt.

■ Hvis visitationen varer over 10 minutter, er der tale om en frihedsberøvelse, og man kan søge erstatning efterfølgende. Man skal dog kunne dokumentere visitationens varighed.

VÅNSTERJURISTERNA LUND

vansterjuristernalund@gmail.com
vansterjuristerna.kadermaskinen.se

RETSHJALPEN RUSK

rusklaw.dk
kontakt@rusklaw.dk

☎ 28 25 53 20

HVAD SKER DER, HVIS DU BLIVER ANHOLDT?

AFHØRING. Politiet vil på et tidspunkt ønske at afhøre dig. Husk på at politiets hensigt er at samle beviser imod dig og andre demonstranter. Du har ret til ikke at udtale dig – brug denne ret. Hvis du har behov for at komme med din version af begivenhederne, så vent med at udtale dig, til du har snakket med en advokat eller en retshjælp.

- Du er heller ikke forpligtet til at tage stilling til din sigtelse eller underskrive noget som helst.

- Hvis du er under 18 år, vil politiet tage kontakt til dine forældre og under politiforhøret vil der ofte være en person fra de sociale myndigheder til stede. Personen fra de sociale myndigheder er ikke til stede for at vejlede dig under forhøret, og du kan stadig gøre brug af din ret til ikke at udtale dig. Hvis du er blevet slået eller truet af politiet, skal du fortælle det til personen fra de sociale myndigheder.

- Hvis du er under 15 år, er udgangspunktet at politiet ikke må spærre dig inde. De gør det ofte alligevel, hvis de

skønner, at andet "ikke er muligt". I det tilfælde må politiet alene tilbageholde dig i 6 timer, dog i særlige situationer op til 24 timer. Hvis du er under 15 år og tilbageholdes i mere end 6 timer, skal du have en advokat beskikket.

HVIS DU ER ANHOLDT HAR DU PLIGT TIL: At oplyse politiet dit navn, din fødselsdato og din folkeregisteradresse. Intet andet!

HVIS DU ER ANHOLDT HAR DU RET TIL: At få din sigtelse samt tidspunktet for anholdelsen oplyst.

- At foretage nødvendige telefonopkald. Politiet har ret til at foretage disse opkald for dig.
- Lægehjælp eller medicin hvis du har brug for dette.
- Advokatbistand. Hvis du senere bliver dømt, skal du selv betale din advokat.

GRUNDLOVSFORHØR. Inden 24 timer fra dét tidspunkt du blev anholdt, skal du enten sættes fri eller stilles for en dommer i et grundlovsforhør. Hvis du er udlænding i Danmark, kan der dog gå op til 72 timer, før du stilles for en dommer.

- Du vil i den forbindelse få en advokat beskikket. Du har ret til selv at vælge din advokat. Du har også mulighed for at skifte advokat på et senere tidspunkt.
- Du har ret til ikke at udtale dig.

- I grundlovsforhøret kan der ske tre ting:

1. Dommeren kan løslade dig.
2. Dommeren kan forlænge anholdelsen med 72 timer.
3. Dommeren kan varetægtsfængsle dig op til 4 uger af gangen.

Hvis du kommer i grundlovsforhør, er der meget stor sandsynlighed for, at du bliver varetægtsfængslet.

- Hvis dommeren vælger at varetægtsfængsle dig, har du mulighed for at indbringe spørgsmålet for landsretten. Du bør fortælle dommeren, at du forbeholder dig retten til at anke. Derefter bør du rådføre dig med din advokat om, hvorvidt du skal anke til landsretten.

- Er du under 18 år, må du ikke sidde varetægtsfængslet sammen med voksne, men du kan blive anbragt i varetægts-surrogat på en sikret institution eller i en fængselsafdeling, hvor der kun sidder unge under 18 år.

TILTALE OG BØDE. Hvis der jeres tiltale (du får sendt et anklageskrift eller et bødeforlæg) anbefaler vi, at du søger hjælp hos en retshjælp eller advokat hurtigst muligt. Hvis du betaler en bøde, betyder det, at du erkender dig skyldig. Du vil derfor (som udgangspunkt) ikke efterfølgende kunne få erstatning for f.eks. uberettiget anholdelse.

ERSTATNING OG KLAGE

HVIS DU ER BLEVET URETMÆSSIGT ANHOLDT. Hvis du har været anholdt og politiet enten dropper sigtelsen mod dig, eller du bliver frifundet i en retssag, kan du kræve erstatning for uretmæssig anholdelse. Erstatning for at kræve erstatning er 2 måneder.

- Beløbet varierer afhængigt af, hvor lang tid du har været tilbageholdt. Det kan altid betale sig at gøre en indsats for at få politiet til at udbetale disse erstatninger.

HVIS DU HAR VÆRET UDSAT FOR ANDRE URETMÆSSIGE INDGREB. Er du eks. blevet udsat for uretmæssig visitation eller ransagning, blevet slået af politiet eller udsat for anden uretmæssig behandling er det ligeledes muligt at klage over dette. Kontakt din retshjælp hurtigst muligt for vejledning.

Hvis du har spørgsmål eller brug for juridisk hjælp, er du velkommen til at kontakte os. —Vänsterjuristerna & Retshjælpen Rusk, oktober 2014